

Ajuntament de Vic

PRESSUPOSTOS PARTICIPATIUS DE VIC

Normes dels pressupostos participatius 2025

Normes dels Pressupostos Participatius de Vic 2025

SUMARI

Introducció i context.....	3
1. Què son els pressupostos participatius?	3
2. Objecte	4
3. Pressupostos participatius de ciutat	5
4. Dotació i distribució econòmica	6
5. Qui hi pot participar?	7
6. Criteris d'elegibilitat	8
7. Desenvolupament del procés	9
Fase 1: Impuls del procés i comunicació	
Fase 2: Recollida de propostes	
Fase 3: Valoració i filtratge de les propostes	
Fase 4: Votació	
Fase 5: Retorn del resultat de les votacions	
Fase 6: Execució	
Fase 7: Avaluació	
8. Participació de la ciutadania	12
9. Òrgans i espais del procés	12

Introducció i context

El Programa d'Actuació Municipal (PAM) i el Pla d'Inversió Municipal (PIM) són els principals plans estratègics de ciutat que s'elaboren a l'inici de cada mandat i estableixen les línies prioritàries, els objectius, les actuacions de l'acció del govern i les inversions de l'Ajuntament de Vic.

En el pla d'inversions de Vic d'aquesta legislatura estan previstos 250.000€ al 2026 i 450.000€, al 2027 per desenvolupar projectes de pressupostos participatius. És per aquest motiu que es proposa desenvolupar el procés participatiu al llarg del 2025 i que es puguin executar els projectes seleccionats durant els anys 2026 i 2027.

El disseny que es proposa del procés participatiu d'aquesta legislatura ha tingut en compte l'avaluació del funcionament dels processos participatius de les dues anteriors legislatures, en les quals es van dur a terme sis edicions de pressupostos participatius organitzades per zones de la ciutat (2016-2022); així com els pressupostos participatius que es va fer l'any 2015, com a prova pilot, i en els quals es van posar en pràctica diferents metodologies per tal d'avaluar-ne l'impacte i el funcionament.

De forma excepcional, el 2024, Vic ha acollit la VI Trobada Ibèrica de Pressupostos Participatius on s'han pogut debatre i conèixer altres experiències de municipis. L'organització d'aquesta trobada ha suposat una oportunitat per Vic ja que al primer any de la legislatura, amb el nou govern, s'ha iniciat una fase de reflexió sobre el model de pressupostos participatius que es vol implantar al llarg d'aquests quatre anys, tenint en compte l'experiència acumulada, l'avaluació, els nous reptes de futur, les experiències d'altres municipis i la reflexió sobre aquells reptes comuns a la majoria de municipis que portem a terme processos de participació.

Atesos aquests precedents, és el moment de renovar la confiança en aquest mecanisme democràtic i efectiu de diagnosi i de proposta de solucions a les necessitats socials de la ciutadania de Vic.

És el moment d'aprofundir en l'esperit innovador de les primeres experiències, reforçant les línies bàsiques que han estat positives pel que fa a l'organització i grau de participació; i també és el moment d'esforçar-se per millorar aquells aspectes que l'avaluació de les primeres 7 experiències han senyalat com a punts clau per fer un pas endavant en la qualitat del procés i dels projectes que a través seu veuen la llum.

És per això que l'Ajuntament de Vic aposta per la metodologia de pressupostos participatius a l'hora de determinar els projectes d'inversió d'elecció ciutadana que s'incorporaran al Pla d'Inversió Municipal del mandat.

1. Què són els pressupostos participatius?

Els pressupostos participatius són un instrument de democràcia directa, a través del qual la ciutadania podrà presentar, definir, prioritzar i escollir determinats projectes d'inversió que es duran a terme amb la dotació pressupostària de 700mil€. Tenen com a objectiu incloure la ciutadania en el procés de presa de decisió de com es gastarà una part del pressupost públic.

Els pressuposts participatius permeten la participació directa de la ciutadania amb relació al pressupost municipal, i la impliquen en dos àmbits diferents: d'una banda, en la reflexió de necessitats, identificació de demandes i prioritització, i de l'altra, en la decisió final, individual, d'aquells projectes que consideren més idonis per al seu barri o municipi.

Mitjançant els pressuposts participatius es canalitza la participació ciutadana pel que fa a una part de les inversions del mandat i es decideixen projectes que s'incorporaran al Pla d'Acció Municipal i que es duran a terme amb els recursos reservats del Pla d'Inversió Municipal 2023-2027 aprovat per l'òrgan municipal competent.

2. Objecte

L'objectiu de proposar una normativa de funcionament és regular els Pressupostos Participatius: un procés entès com una eina amb la qual la ciutadania decideix a què van destinats part dels recursos, atenent als principis bàsics següents:

- Participatiu
- Auto-reglamentat
- Vinculant
- Universal
- Deliberatiu
- Transparent
- Amb un sistema de seguiment i control per part del teixit social

Principalment, els recursos econòmics previstos per a pressupostos participatius són a través del pressupost d'inversions.

Projectes d'inversió

Les inversions són tot allò que l'Ajuntament de Vic pot construir o adquirir i que és perdurable en el temps. Les inversions fan referència a tots els béns físics o virtuals inventariables dels quals l'Ajuntament pot disposar en equipament, infraestructures o espais públics.

Alguns dels exemples del conjunt d'inversions que es poden dur a terme a través dels pressupostos participatius són:

- Rehabilitació, reforma, ampliació, adequació, millora o dotació tecnològica o de mobiliari d'equipaments públics o infraestructures públiques existents
- Construcció d'equipaments de dimensions reduïdes
- Reurbanització i millora d'espais públics
- Infraestructures i mobiliari urbà
- Aplicacions o infraestructura tecnològica

Projectes de pressupost ordinari

En aquesta edició de pressupostos participatius també està previst poder desenvolupar projectes que no són d'inversions. És a dir, actuacions no materials que esdevenen en un moment concret com poden ser serveis, estudis, esdeveniments esportius, campanyes de sensibilització, activitats extraescolars o per a gent gran, adquisició de material no inventariable, etc.

Objectiu dels Pressupostos Participatius de Vic 2025

L'objectiu principal dels **Pressupostos Participatius** és involucrar la ciutadania en la presa de decisions sobre una part dels recursos públics, prioritzant projectes que contribueixin a:

1. **Fomentar l'activitat física com a eina de salut i benestar:**
 - Impulsar iniciatives que promoguin hàbits saludables i la pràctica regular d'exercici físic.
 - Facilitar l'accés a instal·lacions i programes esportius inclusius per a totes les edats i capacitats.
2. **Promoure la cohesió social i la inclusió comunitària:**
 - Donar suport a projectes que fomentin la interacció entre col·lectius diversos, creant espais per a la col·laboració, el respecte mutu i la integració.
 - Reduir desigualtats socials a través d'activitats que afavoreixin la participació de tota la ciutadania, especialment d'aquells col·lectius amb més dificultats d'accés.
3. **Afavorir l'ús compartit i sostenible de l'espai públic:**
 - Desenvolupar infraestructures i espais comunitaris que fomentin tant l'activitat física com les relacions socials.
 - Prioritzar intervencions que respectin el medi ambient i promoguin la convivència veïnal.
4. **Generar impacte positiu a llarg termini en la comunitat:**
 - Impulsar projectes sostenibles amb efectes perdurables en la qualitat de vida dels habitants del municipi.
 - Promoure iniciatives que reforcin el sentiment de pertinença i la implicació activa de la ciutadania en la construcció d'una societat més activa i cohesionada.

3. Pressupostos participatius de ciutat

Per a aquesta edició dels **Pressupostos Participatius**, la ciutat de Vic es planteja com una **única zona**. La decisió de plantejar Vic com una única zona busca fomentar una visió global i compartida de la ciutat, on els projectes beneficiïn el conjunt de la població. Es pretén afavorir propostes amb un impacte més ampli, no limitades a un barri o àrea específica. Es prioritzen els projectes de ciutat amb capacitat per promoure l'activitat física i la cohesió social.

- **Fomentar projectes globals:** La zona única permet desenvolupar propostes que tinguin un impacte transversal a tota la ciutat. També permet dedicar recursos a projectes de gran envergadura que beneficien tota la ciutat, en lloc de fraccionar el pressupost entre zones.
- **Col·laborar entre barris i fomentar l'equitat territorial:**
 - Permet potenciar iniciatives que uneixin esforços i promoguin la cohesió entre diferents parts de la ciutat, creant una xarxa de barris més connectada. També

es prioritzaran els projectes que tinguin incidència en múltiples barris o que siguin accessibles per a tota la població.

- **Seguiment de la representativitat de les propostes:** es monitoritzarà, durant la recollida de propostes, que els diferents barris estiguin representats. Si es detecta que algunes zones no hi participen activament, es poden reforçar les accions de comunicació o dinamització en aquests llocs.
- **Priorització de zones amb mancances:** s'avaluarà quines zones tenen menys equipaments esportius, activitats comunitàries o espais d'interacció social i es donarà prioritat a projectes que abordin aquestes necessitats.
- **Simplificar el procés:**
 - La zona única facilita la recollida, avaluació i votació de propostes, i elimina les barreres associades a la divisió territorial.

4. Dotació i distribució econòmica:

El pressupost total assignat per als Pressupostos Participatius en aquesta legislatura és de **700.000 €**, distribuït de la manera següent:

- **655.000 €** destinats a **projectes d'inversió** (infraestructures, equipaments o actuacions d'inversió a llarg termini).
- **45.000 €** destinats a **projectes de pressupost ordinari** (iniciatives, activitats, programes o serveis, que s'executen en el mateix any).

Planificació del finançament

- **Projectes d'inversió:** es prioritzaran propostes amb un impacte més gran i durador, i s'executaran entre el 2026 i el 2027 segons la seva viabilitat tècnica i la quantitat de recursos necessaris.
- **Projectes de pressupost ordinari:** poden incloure activitats a curt termini, com tallers comunitaris, programes esportius, campanyes de sensibilització, etc., que s'executaran al llarg del 2026 i/o 2027.

Dues categories de projectes

Per garantir una distribució justa i coherent del pressupost, s'agruparan les propostes en dues categories segons la partida que els correspon. En la fase de votació dels pressupostos participatius es diferenciaran les dues tipologies de projectes per garantir una participació més equilibrada i assegurar que tant els projectes d'inversió a llarg termini com les iniciatives més immediates rebin el suport ciutadà. Aquest equilibri en la presa de decisions evitarà que només es prioritzin projectes d'un tipus i garantirà que hi hagi resultats en ambdós àmbits.

1- Projectes d'inversió (700.000 €)

Inversions en béns físics o virtuals inventariables dels quals l'Ajuntament pot disposar en equipaments, infraestructures o espais públics que contribueixin a fomentar l'activitat física i la cohesió social.

Exemples: *construcció o millora d'infraestructures esportives (pistes, zones d'exercici a l'aire lliure). Creació de parcs inclusius amb espais per a la pràctica esportiva. Implementació de rutes saludables (camins esportius amb senyalització o equipaments per fer exercici). Aplicacions o infraestructura tecnològica.*

2- Projectes de pressupost ordinari (45.000 €)

Els projectes d'ordinari són actuacions no materials que esdevenen en un moment concret.

Exemples: organització de programes esportius inclusius o intergeneracionals. Jornades comunitàries per fomentar la cohesió social mitjançant l'esport. Tallers i formacions per promoure hàbits de vida saludables.

- **Execució:** es limitaran a propostes viables dins de l'any 2026 i/o 2027 i amb un cost reduït de fins a 15.000 €.

5. Qui hi pot participar?

Poden participar en aquesta edició de pressupostos participatius tots els veïns i veïnes de Vic majors de 14 anys.

En la fase de debats i presentació de propostes, qualsevol persona, tant si està empadronada a la ciutat com si no, podrà presentar propostes a través dels canals establerts, així com participar en les convocatòries de sessions que es facin.

p. ex: persones que treballen a la ciutat, però no hi estan empadronades, podran participar en la fase de propostes

També hi poden participar-hi serveis, centres educatius, comerciants i entitats amb seu a la ciutat de Vic. Tots ells poden fer propostes.

En la fase de votacions, podran votar les propostes totes les persones majors de 14 anys empadronades a la ciutat de Vic.

- El padró municipal és el registre oficial que identifica totes les persones que viuen a la ciutat. Això assegura que només puguin votar aquelles persones amb dret a participar en el procés perquè són habitants de Vic. L'ús del padró municipal és, per tant, un pilar fonamental per garantir que la fase de votacions sigui segura, justa i transparent.

Tant en la fase de recollida de propostes com en la fase de priorització dels projectes es preveu impulsar accions concretes que assegurin la inclusió de persones que habitualment no hi participen.

6. Criteris d'elegibilitat

Els projectes presentats passaran un filtre tècnic que assegurarà que compleixen els requisits o criteris de viabilitat tècnica. I per garantir que les propostes dels pressupostos participatius compleixen els objectius de fomentar l'**activitat física** i la **cohesió social**, els projectes que es podran acceptar hauran de complir els criteris següents:

1. Impacte en l'activitat física

- **Foment dels hàbits saludables:** les propostes han d'incloure activitats o infraestructures que impulsin la pràctica regular d'exercici físic, ja sigui de manera individual o col·lectiva.
- **Accessibilitat:** les activitats o infraestructures proposades han de ser accessibles a totes les persones, independentment de les seves capacitats físiques o condicions socioeconòmiques.

2. Contribució a la cohesió social

- **Inclusivitat:** han de promoure la participació de diferents col·lectius socials, com ara infants, joves, adults, gent gran, persones amb diversitat funcional o persones nouvingudes.
- **Creació de vincles comunitaris:** els projectes han de facilitar la interacció entre persones de diferents edats, gèneres, cultures o nivells socioeconòmics.
- **Impacte social positiu:** les propostes han de fomentar valors com el treball en equip, la solidaritat i el respecte mutu.

3. Viabilitat tècnica i econòmica

- **Adaptació a les competències municipals:** els projectes han d'estar dins de les competències del municipi per poder-se executar, respectant el marc jurídic i legal.
- **Viabilitat econòmica:** els projectes han de ser quantificables i viables econòmicament i complir amb els límits econòmics establerts per al procés. No poden estar inclosos en el pressupost municipal ni condicionar pressupostos d'altres anys.
- **Execució factible:** han de ser comprensibles i viables tècnicament.

4. Coherència amb les polítiques públiques

- Que no siguin contraris a polítiques, programes, plans, projectes urbanístics aprovats o convenis signats per l'Ajuntament de Vic.
- Que si fan referència a equipaments siguin coherents amb l'orientació, el projecte i el programa funcional de l'equipament.

En quedaran excloses:

1. Les propostes que ja tinguin alguna partida pressupostària o estiguin previstes des dels serveis municipals.

2. Les propostes que discriminin les persones per la seva condició socioeconòmica, d'origen, de gènere o que impliqui algun tipus d'impacte negatiu sobre el medi ambient.
3. Les propostes vinculades a un proveïdor, empresa o marca concreta.
4. Les propostes de compra de material o equipament d'ús comunitari que no s'ubiqui en un equipament municipal i el departament corresponent no en pugui assumir la gestió i el manteniment.
5. Les propostes que facin referència a manteniment, en comptes de projectes a desenvolupar.

7. DESENVOLUPAMENT DEL PROCÉS PARTICIPATIU

Període de les actuacions i debats

Es preveu que el procés participatiu tingui lloc entre els mesos de febrer i octubre del 2025. Per tant, es preveu que tingui una durada de 9 mesos. La fase 1 d'impuls, en la qual es prendran les decisions estratègiques d'organització del procés i es desenvoluparan les accions prèvies, es desenvoluparà entre els mesos de setembre del 2024 i gener del 2025.

També cal tenir en compte que els pressupostos participatius finalitzen un cop executats els projectes prioritzats per la ciutadana. Per tant, tot i que a l'octubre de 2025 es preveu fer el retorn de les propostes seleccionades al llarg del procés participatiu, s'habilitaran mecanismes de retiment de comptes a la ciutadania i de seguiment tècnic i polític dels projectes en execució.

Planificació general dels actes i els debats

EL PROCÉS ES DESENVOLUPA A PARTIR DE DIFERENTS FASES:

Fase 1 – IMPULS DEL PROCÉS I COMUNICACIÓ

2 de setembre 2024 – 31 de gener 2025

IMPULS DEL PROCÉS: decisions estratègiques i accions prèvies

- Pressupost definit – 700.000 euros
- Definició dels criteris que han de complir les propostes que es portaran a votació
- Definició de les “regles del joc”
- Definició de quin serà el paper de la ciutadania durant el procés
- Abast temporal del procés participatiu dels pressupostos
- Definició de les metodologies per a la recollida de propostes, la votació i l'avaluació.
- Informació/implicació de tot l'equip de govern i els grups polítics de l'oposició
- Contractació de personal de suport de la fase de propostes

PLA DE COMUNICACIÓ I DISSENY DEL MATERIAL DE COMUNICACIÓ

- Planificació de les accions de comunicació del procés
- Canals de comunicació que s'utilitzaran
- Elaboració del material informatiu

DIFUSIÓ DEL PROCÉS

- Accions comunicatives sobre l'inici procés, desenvolupament i formes de participar-hi adaptades per mitjans diversos
- Sessió informativa ciutadana (si es pot)

Fase 2 – RECOLLIDA DE PROPOSTES (2 mesos)

3 de febrer – 28 de març de 2025

- Accions de comunicació de la fase 2: crida a la participació adaptada a cada eina comunicativa
- Planificació dels formats a través dels quals es faran arribar les propostes
- Recollida dels diferents formats (en línia, paper) de les propostes
- Suport a entitats i ciutadania activa per elaborar/ajuntar propostes
- Espais deliberatius amb l'objectiu d'agrupar, aprofundir, concretar i seleccionar les propostes.

Fase 3 – VALORACIÓ I FILTRATGE DE LES PROPOSTES

31 de març – 6 de juny de 2025

FILTRATGE TÈCNIC

- Primera lectura tècnica i acceptació-rebuig de propostes (sota criteris d'elegibilitat)
- Repartiment de les propostes entre tècnics municipals per valorar la seva viabilitat tècnica i pressupostària
- Contacte amb les persones/grups que hagin fet les propostes, en cas de dubtes
- Reunió de la Comissió tècnica de valoració de propostes per posar en comú les valoracions.
- Accions comunicatives dirigides a explicar com s'està desenvolupant el procés internament

VALIDACIÓ POLÍTICA

- Presentació davant de la Junta de Govern Local de les propostes acceptades tècnicament.
- Presentació de les propostes acceptades tècnicament a la comissió informativa de l'àrea social.

RETORN A LA CIUTADANIA

- Explicació del motiu de la desestimació/acceptació o agrupació amb altres propostes, a través de la plataforma en línia.
- Publicació dels projectes que aniran a votació

Fase 4 – VOTACIÓ

DISSENY FASE DE VOTACIÓ

9 de juny – 10 de setembre 2025

- Decisió dels canals de comunicació
- Disseny de la campanya i els materials
- Habilitació de la plataforma de votació
- Planificació de la votació presencial o del suport per a la votació en línia
- Contractació de dinamitzadors per a la captació de vots

VOTACIÓ

12 de setembre – 10 d'octubre 2025

- Desplegament de dispositius per a la votació (en línia i presencial)
- Recompte de vots

Fase 5 - RETORN DEL RESULTAT DE LES VOTACIONS

15 d'octubre – 31 d'octubre 2025

- Accions comunicatives de difusió dels resultats: infografies, fotografies dels tallers, mitjans de comunicació.
- Presentació final dels resultats (compromís polític i previsió de calendari d'execució de les actuacions, si és possible)

Fase 6 – EXECUCIÓ

A partir del novembre 2025

- Aprovació dels projectes al Ple municipal
- Planificació de l'execució de les actuacions i activació de les contractacions necessàries
 - **2026:** execució de projectes de pressupost ordinari (**45.000 €**). Inici de projectes d'inversió amb la primera partida de **250.000 €**.
 - **2027:** finalització de projectes d'inversió més grans amb la partida de **450.000 €**.
- Seguiment tècnic i polític dels projectes en execució
- Retiment de comptes a la ciutadania
- Comunicació en web municipal del grau d'execució de les actuacions

Fase 7- AVALUACIÓ

- Creació del qüestionari d'avaluació del procés
- Creació d'espais de debat entorn a l'avaluació del procés (a grup de ciutadania i comissió tècnica)
- Anàlisi de la informació i redacció d'informe amb recomanacions de millora
- Comunicació final de l'avaluació a la ciutadania i revisió de paràmetres del procés per a l'edició següent

8. Participació de la ciutadania

Els ciutadans i ciutadanes, a títol individual, poden participar en les etapes següents del procés:

- Assistint als tallers de participació oberts a la ciutadania. En aquests tallers es presenten propostes, es delibera, es reelaboren i se'n prioritzen algunes
- Presentant propostes de forma presencial o telemàtica, dins el període previst
- Votant les propostes finalistes de forma presencial o telemàtica, dins del període previst. Té dret a vot tota la ciutadania a partir de 14 anys empadronada a Vic. El padró de referència és el de 4 mesos abans del període de votacions.

La ciutadania organitzada en associacions o entitats pot participar presentant propostes i assistint als tallers de participació oberts a la ciutadania. En la fase de votacions, la participació és individual.

Canals de participació

El canals de participació per al procés de pressupostos participatius són els següents:

- Trobades: debats i sessions presencials en els quals es podran debatre i presentar els projectes.
- La plataforma de participació digital <https://participa311-vic.diba.cat> serà un canal per presentar projectes, així com seguir tota la informació del procés de pressupostos participatius.
- Punts de participació itinerants als carrers, places i equipaments dels barris, des dels quals es podrà participar en el procés de pressupostos informatius i rebre'n informació.

Tota la informació amb les dates i els llocs de les sessions i actes presencials o digitals es publicarà a través de la plataforma de participació digital i es comunicarà mitjançant els canals de comunicació municipals.

9. Òrgans i espais del procés

Equip impulsor responsable del procés – la regidoria que impulsa el procés de pressupostos participatius és la Regidoria de Participació i el servei administratiu responsable del procés és el de Ciutadania.

Comissió de Seguiment del procés / Grup Motor. - és la comissió creada per tal de fer el seguiment de tot el procés i pren un paper central, incidint en totes les fases i actuant com a màxim responsable de seguiment del procés.

Consells de Barri i altres òrgans estables de participació on es puguin desenvolupar dinàmiques deliberatives per presentar propostes.

Taules sectorials o grups de treball específics – a través d'òrgans sectorials o la creació de grups de treball específics, s'impulsaran espais de deliberació. Algunes d'aquestes taules sectorials i grups específics són: Taula d'entitats esportives, Trobada de delegats, Taula de diversitat funcional, Consell de barri del Remei i espais de trobada entre les associacions de veïns i els regidors.

Comissió tècnica de Pressupostos Participatius – formada per personal tècnic de participació i personal tècnic municipal de les àrees de l'Ajuntament relacionades amb les temàtiques de les propostes.

Òrgans polítics de validació i seguiment del procés - Junta de Govern Local, Comissió informativa i Ple Municipal.

10. Contacte i informació addicional

Si tens dubtes o necessites més informació sobre el procés participatiu, pots posar-te en contacte amb el Servei de Ciutadania de l'Ajuntament de Vic. Aquest servei està a disposició per resoldre qualsevol consulta, assessorar en la presentació de propostes i acompanyar en l'ús de la plataforma digital.

Ens pots trobar, presencialment, a l'edifici situat al carrer de les Adoberies, 2-4; per telèfon, al 680125454 / 609522934; o per correu electrònic, a vicparticipa@vic.cat. També pots consultar el web oficial decidim.vic.cat per accedir a tota la informació necessària.